

Sprawozdanie z działalności  
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnej  
za 2024r.

Sporządziła:  
Marlena Dąbrowska-Nowak

## 1. Cele i zasady udzielania pomocy

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczna polega w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Ustawa o pomocy społecznej określa:

- zadania w zakresie pomocy społecznej;
- rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania;
- organizację pomocy społecznej;
- zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Natomiast osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. W praktyce oznacza to, że osoby korzystające z pomocy społecznej powinny również zaangażować się w poprawę swojej sytuacji życiowej, np. przy pomocy pracownika socjalnego mogą napisać podanie o pracę i życiorys, który mogą wykorzystać przy aktywnym poszukiwaniu pracy. Spisywane są również kontrakty socjalne. Kontrakt socjalny to umowa wsparcia zawarta pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą ubiegającą się o pomoc określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji rodziny. Wskazuje osobie, lub rodzinie kierunki działań, mobilizuje do własnej aktywności, wzmacnia wiarę we własne siły, zapewnia możliwość korzystania z potrzebnego doradztwa oraz pomocy finansowej. Powinien uwzględniać indywidualne potrzeby i predyspozycje klienta. To skuteczny drogowskaz dla osób, które mają problemy ze zorganizowaniem się w życiu codziennym dla osób niezaradnych, które wymagają planu

działania. Nie wszyscy chcą realizować ustalenia zawarte z pracownikiem socjalnym wówczas istnieje możliwość odmówienia pomocy.

Od **1 stycznia 2024 r.** wprowadzono zweryfikowane kryteria dochodowe oraz kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej:

1) kryteria dochodowe:

- a) dla osoby samotnie gospodarującej – w wysokości **776 zł**,
- b) dla osoby w rodzinie – w wysokości **600 zł**;

W praktyce oznacza to tyle, że czteroosobowa rodzina może się ubiegać o pomoc społeczną jeśli ich łączny dochód netto w skali miesiąca nie przekracza kwoty 2 400,00 zł.

## **2. Charakterystyka klientów MGOPS w Leśnej**

W 2024r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnej udzielił wsparcia 165 rodzinom (286 osoby w tych rodzinach). W liczbie tej ujęte zostały wszystkie rodziny, które skorzystały z różnych form pomocy, tj. w postaci zasiłków stałych, okresowych i celowych, a także które otrzymały wyłącznie pomoc w postaci pracy socjalnej.

**Oznacza to, że 3,150% mieszkańców gminy Leśna jest objętych pomocą społeczną.**

Pracownicy socjalni przeprowadzili 609 wywiady środowiskowe (rodzinnych), które miały na celu rozeznanie środowiska rodzin oczekujących pomocy pod względem sytuacji rodzinnej, zawodowej, materialnej, zdrowotnej i mieszkaniowej oraz w miarę możliwości rozwiązania problemów i pomocy wyjścia z zaistniałej trudnej sytuacji.

Do MGOPS w Leśnej w opisywanym okresie wpłynęło 565 wniosków o udzielenie pomocy, wydano 724 decyzji.

Liczba rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia (w rozbiciu na miasto i wieś) w latach 2022-2024

| Lata<br>oceny | Liczba rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia |               |        |           |
|---------------|---------------------------------------------------|---------------|--------|-----------|
|               | Liczba osób w rodzinach                           | Liczba rodzin | W tym  |           |
|               |                                                   |               | Na wsi | W mieście |
| 2022          | 336                                               | 194           | 76     | 118       |
| 2023          | 336                                               | 192           | 76     | 116       |
| 2024          | 286                                               | 165           | 63     | 102       |

W porównaniu do lat ubiegłych znacznie spadła liczba osób, którym Ośrodek udzielił wsparcia finansowego.

| Forma pomocy                     | Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie |      |      | Kwota świadczeń w zł |            |            |
|----------------------------------|---------------------------------------------------|------|------|----------------------|------------|------------|
|                                  | 2022                                              | 2023 | 2024 | 2022                 | 2023       | 2024       |
| Zasiłki okresowe                 | 94                                                | 105  | 69   | 299 917,37           | 239 359,00 | 155 189,15 |
| Zasiłki celowe i pomoc w naturze | 62                                                | 107  | 60   | 48 506,67            | 63 160,00  | 65 358,51  |
| Zasiłki stałe                    | 62                                                | 60   | 61   | 382 500,58           | 377 363,00 | 536 134,31 |

#### Powody udzielenia pomocy i wsparcia w latach 2022-2024

| Przyczyny korzystania z pomocy | 2022   |           |        | 2023   |           |        | 2024   |           |        |
|--------------------------------|--------|-----------|--------|--------|-----------|--------|--------|-----------|--------|
|                                | Ogółem | W tym     |        | Ogółem | W tym     |        | Ogółem | W tym     |        |
|                                |        | W mieście | Na wsi |        | W mieście | Na wsi |        | W mieście | Na wsi |
| Ubóstwo                        | 135    | 80        | 55     | 127    | 73        | 54     | 97     | 40        | 164    |
| Sieroctwo                      | 1      | 0         | 1      | 0      | 0         | 0      | 0      | 0         | 0      |
| Bezdomność                     | 19     | 16        | 3      | 23     | 19        | 4      | 27     | 6         | 27     |
| Potrzeba ochrony maci...       | 8      | 5         | 3      | 10     | 7         | 3      | 7      | 3         | 40     |
| Bezrobocie                     | 92     | 52        | 40     | 85     | 47        | 38     | 68     | 33        | 157    |
| Niepełnosprawność              | 70     | 48        | 22     | 70     | 42        | 28     | 62     | 24        | 100    |
| Długotrwała lub ciężka..       | 75     | 50        | 25     | 91     | 59        | 32     | 89     | 32        | 143    |
| Przemoc domowa                 | 0      | 1         | 0      | 0      | 0         | 0      | 1      | 1         | 2      |
| Bezradność w spraw....         | 35     | 50        | 15     | 35     | 22        | 13     | 33     | 12        | 105    |
| Alkoholizm                     | 63     | 40        | 23     | 61     | 36        | 25     | 45     | 14        | 55     |
| Narkomania                     | 10     | 5         | 5      | 10     | 5         | 5      | 8      | 2         | 14     |
| Zdarzenie losowo               | 2      | 1         | 1      | 4      | 4         | 0      | 9      | 2         | 0      |
| Sytuacja kryzysowa             | 0      | 0         | 0      | 0      | 0         | 0      | 0      | 0         | 0      |
| Kłęska żywiołowa ....          | 0      | 0         | 0      | 0      | 0         | 0      | 30     | 13        | 73     |
| Trudności po opuszczeniu ZK    | 5      | 2         | 3      | 4      | 2         | 2      | 5      | 0         | 5      |

W 2024 roku tak jak w poprzednim roku dominującym powodem korzystania ze środków pomocy społecznej w Gminie Leśna było długotrwała lub ciężka choroba, która wystąpiła w 89 rodzinach oraz ubóstwo, które dotyka 97 rodzin. Poważnym powodem ubóstwa w Gminie są również niepełnosprawność, występująca w 62 rodzinach oraz bezrobocie, które występuje w 68 rodzinach. Ubóstwo jest zjawiskiem bardzo negatywnym, które wyraźnie oddziałuje na jakość i poziom życia, a przez to na zadowolenie społeczne. Można wyróżnić wiele przyczyn i rodzajów ubóstwa – dużą bierność, pasywność, która pozwala na utrzymywanie się wyłącznie ze środków pomocy społecznej, bez refleksji o podjęciu próby poprawy własnego losu.

Warto podkreślić, że ze zjawiskiem bezrobocia oraz wspomnianą postawą związane są często patologie społeczne takie jak alkoholizm, narkomania, które bardzo często współwystępują również z ubóstwem.

Liczby osób i rodzin nie sumują się, bowiem dysfunkcje, z powodu, których pomoc jest przyznawana mogły współwystępować ze sobą.

Udzielana pomoc w tym również wsparcie finansowe w postaci zasiłków stałych, okresowych i celowych (na leki, dofinansowanie zakupu energii elektrycznej i gazu oraz żywności), usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane przez Ośrodek stanowią wsparcie w codziennym życiu.

Podstawowym celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnej zgodnie z obowiązującym statutem, jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych.

Pomoc udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstania.

Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż w ustawie, ma prawo zwrócenia się do Ośrodka Pomocy Społecznej o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może być udzielona, nie jest katalogiem zamkniętym.

Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współudział w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy, na ogół biernej i roszczeniowej, na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów.

W swoich założeniach pomoc społeczna powinna bowiem, w miarę możliwości, doprowadzić osoby z niej korzystające do działań mających na celu usamodzielnienie się oraz integrację ze środowiskiem, choć w praktyce jest to bardzo trudne do osiągnięcia

## **I. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej**

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnej wykonuje zadania w zakresie pomocy społecznej w tym:

- zadania własne gminy o charakterze (obowiązkowym i fakultatywnym)
- zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej,
- zadania wynikające z innych ustaw.

Realizacja zadań określonych ustawą o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

### **1. Zadania własne gminy**

Do zadań własnych gminy należy m.in.:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, przysługujących osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, osobom i rodzinom w szczególności z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawność, ubóstwo i bezrobocie;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, np. dofinansowanie zakupu leków, opału, energii elektrycznej, gazu;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- dożywianie dzieci;

- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym równolegle z pozostałymi formami wspierania i świadczeniami przyznawanymi klientom. Praca socjalna powinna wzmocnić lub pomóc w odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzyć warunki sprzyjające temu celowi.

Bardzo często praca socjalna jest jedyną efektywną metodą wsparcia klienta. Niezbędne jest indywidualne podejście do każdej osoby, diagnoza jej potrzeb i możliwości. Bywają także sytuacje, że jest konieczna konsultacja specjalistyczna: pedagoga, psychologa lub prawnika, wówczas porady tego typu załatwiamy potrzebującym nieodpłatnie kierując przeważnie do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu lub Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Na bieżąco interweniujemy w rodzinach dysfunkcyjnych z problemem nadużywania alkoholu czy problemem przemocy w rodzinie. Są to sytuacje niezmiernie trudne, ale występujące w naszym środowisku gminnym.

Na bieżąco współpracujemy także ze szkołami na terenie miasta i gminy, pedagogami szkolnymi, Sądem Rejonowym w Lubaniu - Wydział Rodzinny i Nieletnich, kuratorami sądowymi i społecznymi dla dorosłych i dla nieletnich, lekarzami z Praktyk Lekarzy Rodzinnych w Leśnej, Powiatowym Urzędem Pracy w Lubaniu, Komisariatem Policji w Leśnej, oraz innymi instytucjami, których priorytetowym celem działalności jest dobro i pomoc dzieciom i rodzinie.

#### Zestawienie wybranych zadań własnych gminy w 2024r.

| Rodzaje świadczeń                                                                                  | Liczba osób, którym przyznano pomoc | Kwota z zł   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--------------|
| Zasiłki okresowe                                                                                   | 69                                  | 155 189,15   |
| Zasiłki stałe                                                                                      | 61                                  | 536 134,31   |
| Zasiłki celowe                                                                                     | 60                                  | 65 358,51    |
| Posiłki w szkole                                                                                   | 57                                  | 56 718,40    |
| Pomoc w formie zasiłku celowego na żywność w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” | 78                                  | 23 000       |
| Usługi opiekuńcze                                                                                  | 11                                  | 51 829,76    |
| Schronienie                                                                                        | 16                                  | 123 310,79   |
| Odpłatność za pobyt w DPS                                                                          | 33                                  | 1 504 087,05 |
| Pogrzeb                                                                                            | 1                                   | 2960         |

|                                   |   |           |
|-----------------------------------|---|-----------|
| Dom dla samotnych matek z dziećmi | 8 | 99 706,12 |
|-----------------------------------|---|-----------|

Prognozuje się, że liczba osób umieszczanych w domu pomocy będzie stale rosła co ma związek ze starzejącym się społeczeństwem. Również rośnie liczba osób chorych psychicznie, którzy sami nie są w stanie funkcjonować w domu i również muszą zostać umieszczone w Domu Pomocy Społecznej.

**Poniższa tabela przedstawia dynamikę umieszczania w DPS-ach w latach 2022-2024**

|                      | Poszczególne lata |              |              |
|----------------------|-------------------|--------------|--------------|
|                      | 2022              | 2023         | 2024         |
| Liczba osób          | 30                | 32           | 33           |
| Kwota świadczeń w zł | 1 039 166,39      | 1 242 097,07 | 1 504 087,02 |

## 2. Zadania zlecone gminie

Do zadań zleconych gminie należy m.in:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki opiekunom prawnym.

Zestawienie wybranych zadań zleconych gminy w 2023r.

| Rodzaje świadczeń            | Liczba osób, którym przyznano pomoc | Kwota z zł |
|------------------------------|-------------------------------------|------------|
| Wynagrodzenie opiekun prawny | 2                                   | 4 872,00   |

## 3. Inne zadania zlecone gminie

Do zadań zleconych gmin w myśl art.7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych należy między innymi wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni



spełniających kryterium dochodowe. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji. W 2024 roku wydano 15 decyzji administracyjnych przyznających prawo dla ww. świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni.

## **II. Wsparcie rodziny i system pieczy zastępczej**

Podstawowym celem ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka i ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.

Bardzo istotne znaczenie w pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, odgrywa włączenie do pracy z rodziną asystenta, który towarzyszy jej członkom, niemal na co dzień. Asystent wspiera rodzinę przy wprowadzaniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Występujące w rodzinach dysfunkcje m.in. niestałość emocjonalna, nadpobudliwość, duży opór, agresja sprawiają, że praca z rodzinami staje się bardziej efektywna poprzez włączenie do współpracy wielu służb. Najważniejszym zadaniem systemu wspierania rodziny jest zapobieganie oddzieleniu dziecka od rodziny naturalnej, a gdy znajdzie się w pieczy zastępczej, umożliwienie szybkiego powrotu do rodziny biologicznej.

W MGOPS w Leśnej zatrudniony jest 1 asystent rodziny. W 2024 r. było zatrudnionych 2 asystentów rodziny, asystenci prowadzili pracę z 21 rodzinami, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze. Również z rodzinami zagrożonymi odebraniem dzieci lub rodzinami, w których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej. W związku z rosnącą liczbą rodzin z problemami konieczne będzie zatrudnienie jeszcze jednego asystenta rodziny. W 2024 roku 33 dzieci z Gminy Leśna przebywało w rodzinach zastępczych i 16 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Koszt utrzymania tych dzieci w pieczy zastępczej to kwota 690 638,07 zł.

Podjęmujemy szereg działań na rzecz rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej, nie wszyscy rodzice przebywają na terenie naszej Gminy. Również nie wszyscy rodzice czynią starania o powrót dzieci do rodzin biologicznych. Niewiele jest rodzin, które rokują na powrót dzieci i normalne funkcjonowanie w rodzinie biologicznej. Prognozuje się dalszy wzrost wydatków w ramach tego zadania.

### III. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

#### 1. Wydatki poniesione na świadczenia rodzinne w 2024r.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024r. liczba rodzin uprawnionych do pobierania świadczeń rodzinnych to 339.

Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami pobierało 64 rodziny. Zasiłki pielęgnacyjne wypłacane były 311 osobom.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024r. wypłacono łącznie 9 436 świadczeń na kwotę 4 980 502,41 zł w tym:

| Lp. | Rodzaj świadczenia                                                       | Ilość świadczeń | Kwota wypłaconych świadczeń w zł | Ilość świadczeń | Kwota wypłaconych świadczeń w zł |
|-----|--------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------------------------|-----------------|----------------------------------|
|     |                                                                          | 2023            | 2023                             | 2024            | 2024                             |
| 1.  | Zasiłek rodzinny                                                         | 3 956           | 453 346,23                       | 2 770           | 314 710,49                       |
| 2.  | Świadczenie rodzicielskie                                                | 210             | 190 630                          | 191             | 178 221                          |
| 3.  | Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej           | 1 107           | 93 756,28                        | 655             | 58 439,40                        |
| 4.  | Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka                          | 334             | 64 269,58                        | 268             | 54 016,60                        |
| 5.  | Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego   | 435             | 47 109,66                        | 278             | 29 660,51                        |
| 6.  | Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania | 724             | 49 602,08                        | 456             | 30 033,82                        |
| 7.  | Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka                          | 19              | 19 000,00                        | 18              | 18 000                           |
| 8.  | Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego                              | 446             | 24 340,12                        | 293             | 16 826,47                        |

|     |                                                                                  |    |           |    |        |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------|----|-----------|----|--------|
| 9.  | Dodatek z tytułu urodzenia dziecka                                               | 12 | 10 014,52 | 12 | 12 000 |
| 10. | Dodatek z tytułu opieki nad dziećmi w okresie korzystania z urlopu wychowawczego | 42 | 16 148    | 16 | 6 168  |

**Świadczenia opiekuńcze:**

| Lp. | Rodzaj świadczenia        | Ilość świadczeń | Kwota wypłaconych świadczeń w zł | Ilość świadczeń | Kwota wypłaconych świadczeń w zł |
|-----|---------------------------|-----------------|----------------------------------|-----------------|----------------------------------|
|     |                           | 2023            | 2023                             | 2024            | 2024                             |
| 1.  | Świadczenia pielęgnacyjne | 1 046,00        | 2 553, 980                       | 1155            | 3 419,026                        |
| 2.  | Zasiłki pielęgnacyjne     | 3 990,00        | 861 202                          | 3 733           | 805 731,00                       |

**Składki emerytalno-rentowe i zdrowotne od świadczeń opiekuńczych w 2024 roku:**

| Lp. | Rodzaj świadczenia        | Ilość składek              |                   | Kwota składek w zł         |                   |
|-----|---------------------------|----------------------------|-------------------|----------------------------|-------------------|
|     |                           | Składki emerytalno-rentowe | Składki zdrowotne | Składki emerytalno-rentowe | Składki zdrowotne |
| 1.  | Świadczenie pielęgnacyjne | 768                        | 525               | 610 046                    | 140 705           |

W porównaniu z rokiem 2024 spadła liczba osób, którym przyznawane są zasiłki rodzinne, ma to związek przede wszystkim ze wzrostem płacy minimalnej i utrzymującym się kryterium dochodowym uprawniającym do pobierania świadczeń.

Nastąpił natomiast wzrost przyznanych świadczeń pielęgnacyjnych. Jest to spowodowane przyznawaniem świadczeń przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze dla osób sprawujących opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny, którego niepełnosprawność

powstała po ukończeniu 21 roku życia.

## **2. Charakterystyka i statystyki dotyczące funduszu alimentacyjnego**

W 2024r. w ramach świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacono 799 świadczenia na łączną kwotę 374 732,72 zł.

W 2022r. komornicy sądowi wyegzekwowali od dłużników i przekazali do tutejszego Ośrodka kwotę: 331 499,20 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej.

Wobec 4 dłużników Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wystosował wnioski do Prokuratury Rejonowej o ściganie za przestępstwo o nie alimentację. Wystosowano 5 wniosków do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców o udostępnienie informacji na temat posiadania prawa jazdy przez dłużników. W ramach współpracy z Komisariatem Policji udzielano informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania uchylanie się od płacenia alimentów.

## **IV. Świadczenia wychowawcze**

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnej realizuje zadanie zlecone wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W 2024 roku w ramach koordynacji świadczeń wychowawczych wypłacono na łączną kwotę: 22 495,56 zł. Od 1 czerwca 2022r. wypłatę świadczeń wychowawczych przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

## **V. Karta Dużej Rodziny**

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Karta wydawana jest bezpłatnie. W 2024 roku wydano 71 Karty Dużej Rodziny rodzinom wielodzietnym.

## **VI. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne**

W 2024 roku wypłacano dodatki mieszkaniowe na podstawie 88 wniosków. Łączna kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych – 106 320,06 zł.

W porównaniu z rokiem ubiegłym Ośrodek wypłacił mniej dodatków mieszkaniowych o kwotę 10 352,15 zł. W 2023 r. złożono 107 wniosków.

## **VII. Stypendia szkolne**

W 2024 roku na realizację pomocy materialnej dla uczniów wydatkowano kwotę 8901,97 zł. Stypendia szkolne o charakterze socjalnym zostały wypłacone dla 17 uczniów.

W porównaniu do roku 2023 o stypendia szkolne ubiegało się mniej uczniów. W 202 roku na realizację pomocy materialnej dla uczniów wydatkowano kwotę 14 707,62 zł. Stypendia szkolne o charakterze socjalnym zostały wypłacone dla 22 uczniów. Spadek liczby wypłacanych stypendiów związany jest z niskim progiem uprawniającym do tej formy pomocy.

## **VIII. Klub Senior+**

Klub Seniora mieści się w budynku Ośrodka Kultury i Sportu w Leśnej.

Miejsce to przeznaczone jest dla grupy osób, powyżej 60. roku życia z terenów Gminy Leśna.

To miejsce dla seniorów dla których integracja z rówieśnikami jest bardzo istotną kwestią.

W ramach zadania zostało stworzonych 30 miejsc.

Zajęcia z terapeutą odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach 10 – 14.

Wydatki poniesione na działalność Klubu Senior+ to kwota 51 664,21 zł.

## **IX. Dodatki osłonowe**

W 2022r. do realizował nowe zadanie dodatki osłonowe. Wypłacono 526 świadczeń na łączną kwotę 198 794,87 zł.

## **X. Pomoc obywatelom Ukrainy**

W związku z wybuchem konfliktu zbrojnego na Ukrainie Ośrodek w ramach Funduszu Pomocy wypłacał obywatelom Ukrainy świadczenia pieniężne. Łączna kwota wydatków związanych z pomocom Uchodźcom wyniosła 127 105,06 zł. W ramach tych środków wypłacono 3 jednorazowe świadczenia pieniężne (900,00 zł) oraz wypłacono 38 świadczeń rodzinnych na ogólną kwotę 25 098,42 zł.

## **XI. Kadra Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnej**

Na dzień 31 grudnia 2024r. Ośrodek zatrudniał 14 osób, w tym 5 pracowników socjalnych, 1 asystenta rodziny, 7 pracowników administracyjno-biurowych, 1 pracownika obsługi, co daje 13,5 etatu.

## **XII. Podsumowanie i potrzeby w zakresie pomocy społecznej**

Wielkość wydatków MGOPS w Leśnej w 2024 roku.

| <b>Rodzaj wydatku</b>                                                                                                                          | <b>Kwota</b> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Zwalczanie narkomanii                                                                                                                          | 34 361,19    |
| Przeciwdziałanie alkoholizmowi                                                                                                                 | 155 403,00   |
| Ochrona zdrowia                                                                                                                                | 1 673,00     |
| Domy Pomocy społecznej                                                                                                                         | 1 503 925,65 |
| Ośrodki wsparcia                                                                                                                               | 225 430,27   |
| Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne       | 44 565,80    |
| Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne                                                                             | 220 547,66   |
| Dodatki mieszkaniowe, energetyczne                                                                                                             | 106 320,06   |
| Zasiłki stałe                                                                                                                                  | 536 134,31   |
| Ośrodki Pomocy Społecznej                                                                                                                      | 1 590 160,63 |
| Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze                                                                                          | 51 829,76    |
| Pomoc państwa w zakresie dożywiania                                                                                                            | 79 718,40    |
| Edukacyjna opieka wychowawcza                                                                                                                  | 20 780,88    |
| Świadczenia wychowawcze 500+                                                                                                                   | 22 495,56    |
| Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego   | 6 119 357,77 |
| Karta Dużej Rodziny                                                                                                                            | 738,00       |
| Dodatki osłonowe                                                                                                                               | 198 794,87   |
| Pomoc obywatelom Ukrainy                                                                                                                       | 25 098,42    |
| Rodzina zastępcza                                                                                                                              | 690 638,07   |
| Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów | 140 705,00   |

|              |           |
|--------------|-----------|
| Klub Senior+ | 51 664,21 |
|--------------|-----------|

Wydatki ogółem: 12 275 822,48 zł

Źródła finansowania:

Dotacja z budżetu państwa: 8 198 941,42 zł.

Dotacja z budżetu Gminy: 4 050 111,99 zł.

Środki z Funduszu pomocy: 26 769,07 zł.

Głównym celem pomocy społecznej jest wspieranie osób potrzebujących w ich wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz podejmowanie działań zmierzających do ich życiowego usamodzielnienia.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ocena, prowadzona na bieżąco przez Ośrodek Pomocy Społecznej, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców korzystających z pomocy, a także analizy zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

Należy zapewnić finansowanie świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym dotyczących: zapewniania posiłku; wypłacania zasiłków okresowych; wypłacania zasiłków celowych; organizowania usług opiekuńczych (w tym usług specjalistycznych) z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi; sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

Stopniowo zwiększa się w strukturze demograficznej udział osób starszych, co wymaga zintensyfikowania działań w zakresie pomocy i wsparcia dla tej kategorii wiekowej. Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami, często też opiekuńcza niewydolność rodzin wobec dorosłych osób niesamodzielnych, wymaga wysokich nakładów finansowych na zapewnienie im opieki całodobowego lub dziennego wsparcia. Zwiększa się liczba osób korzystających z usług opiekuńczych oraz wydatki związane z realizacją tego zadania przez gminę. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia osób wymagających opieki niż usługi świadczone w domach pomocy społecznej. W celu umożliwienia osobom wymagającym opieki, pozostania jak najdłużej w miejscu zamieszkania, nadal należy rozwijać usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, podnosić ich jakość i jak najbardziej dopasowywać do potrzeb odbiorców. Także odpłatność ponoszona przez gminę za pobyt mieszkańców w DPS stale wzrasta, co bardzo obciąża budżet gminy. Opłacenie pobytu mieszkańca w DPS jest droższą formą wsparcia niż realizacja usług. Zauważalny jest także wzrost liczby ro-

dzin, których członkowie (w tym dzieci) długotrwale chorują lub są osobami z niepełno-  
sprawnościami. Wskazane jest zabezpieczenie środków na usługi opiekuńcze dla osób, które z  
powodu wieku, choroby i innych przyczyn wymagają pomocy w zaspokajaniu codziennych  
potrzeb życiowych oraz opiekę higieniczną czy zaleconą przez lekarza pielęgnację. Istnieje  
też potrzeba rozwoju mieszkalnictwa socjalnego w celu zabezpieczenia potrzeb mieszkani-  
owych osób o niskich dochodach. Osoby nie posiadające lokalu mieszkalnego stają się osoba-  
mi bezdomnymi, zmieniają swój status na osobę bezdomną, której gmina nadal ma obowiązek  
zapewnić schronienie. Zapewnienie tymczasowego pomieszczenia, miejsca w noclegowni,  
schronisku lub innej placówce, to zadanie własne gminy, a miesięczny koszt pobytu wynosi  
ok 1 700 zł. Istnieje też konieczność rozszerzenia zakresu pracy z rodzinami dotkniętymi  
przemocą domową

o specjalistyczne poradnictwo, tworzenie grup samopomocowych, uruchomienie warsztatów  
dla rodziców, organizowanie szkoleń i warsztatów związanych z funkcjonowaniem rodziny  
i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Konieczne jest utrzymanie liczby asystentów rodziny, a co za tym idzie zwiększenia środków  
finansowych na działalność asystenta rodziny jako skutecznej formy wsparcia rodzin przeży-  
wających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Mimo, iż instytucja asystenta rodziny jest  
względnie nowa, to jednak potrzeby w tym zakresie są bardzo duże. Prognozy dotyczące lic-  
by rodzin korzystających z pomocy społecznej z uwagi na bezradność w sprawach opiekuń-  
czo-wychowawczych, potrzeby ochrony macierzyństwa, wielodzietności oraz przemocy w ro-  
dzinie, mówią o wzroście liczby takich rodzin. Pojawia się też konieczność stworzenia syste-  
mu bezpieczeństwa dla pracowników socjalnych mających kontakt z trudnym klientem i  
zwiększenie poczucia bezpieczeństwa przy wykonywaniu indywidualnych zadań przez pra-  
cowników. Nowe zadania i zmieniające się regulacje prawne są dla wszystkich pracowników  
dużym wyzwaniem. Zmieniające się problemy społeczne i wykluczenie społeczne generowa-  
ne przez postęp wymuszają na nas zmianę optyki w zakresie polityki społecznej. W poprzed-  
nich latach w pomocy społecznej dominowały transfery finansowe jako odpowiedź na proble-  
my społeczne. Obecnie odpowiedzią na problemy społeczne powinny być usługi społeczne.